

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1906. Március 29.

Csütörtök.

XXV. évfolyam. 25. szám.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petüsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyitólír sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyitólír díja előre fizetendő.

A jövő teendője.

Izzó a levegő. Forrongó eszmék, idők, tervezetések minden téren, minden vonalon. Társaságok verődnek össze, eszmék hangzanak fel máról-holnapra, eltűnnek, elfogynak, mint a buborék. Voltak nincsenek. Lesznek újabbak. Hol a régi idea bontja ki szárnyait, hol a régiek szárnyait metszik meg.

Egy-egy ember felszínre jut. Mondani valója van: gondolata nincs. Eszméket hirdet, de nem követik. A másik kevesebbet mond, azt követik. Sok beszéd, kevés eredmény. Kevés, mint a nagy harc. Itt-ott pusztít a közöny, amott dermednek az örökös buza-vonában, emitt nincs önuralom.

Pedig erre van szükség. Ez a lelki tulajdona az embereknek, mely Lykurgust bölcsesé, Petrorkát hallhatatlanná, Diogenest függetlenné tette. Az önuralom lajtorja, melyen az ember eljuthat a trónok szédítő magaslatára, a függetlenség trokádijára, csak kitartás legyen hozzá.

Hogy önuralmunkat megőrizzük most mikor annyi kísértésnek vagyunk kitéve, abhoz szilárd akarat szükséges: hogy ismerje az emberi indulatokat, mint Washington, aki a megszokott rendjéből soha ki nem lépett. Küzdelem, szenvedély, vagy hajlam csak azon esetben sikeres, ha a lélek egy még hatalmasabb szenvedély szolgálatába áll, vagy a hajlamot, még csirájában elfojtjuk mielőtt szenvedélylyé nőne.

Ma az önuralom csak kül máz a legtöbb embernél. Mindenki hangoztatja, azonban az eredmény egészen más. Egyik ember a másikat nézi, úgy rendezkedik be, mint a másik, egyik a másikat követi, a másik a harmadikat, jelszók után mennek, akár helytelen az, akár helyes.

Oh pedig, az önuralmat megőrizni nem olyan nehéz, mondják az emberek. Napoleon szokta mondani, hogy csak az alkalmat kell kerülni, az önuralmat megőrizni nem olyan nehéz. Az ám csak hogy ez nem önuralom, ez óvatosság.

És a baj éppen az, hogy az a sokat hirdetett önuralom az óvatosságra épít.

Mindkettőre van szükség. Az ember saját énjé legyen az irányító, nem a tömeg ereje. A józan felfogás, az ítélőképesség, a becsületes gondolkodás úgy is batással van a tömeg emberre és ha kifejlődik a helyes ítélkezés ereje: a kíváncsatos önuralom szebb, emberibb alakban nyilatkozik meg.

Nem akarunk politikai dolgokat érin-

teni. Tisztán az ország társadalmi megnyilatkozásait, a társadalmi életet vizsgáljuk és azt látjuk, hogy a tervezetések tömkelegében minden van: csak önuralom nincsen. A míg egy helyen teljesen petyhüdt már az élet, olyan helyen szenvedelem üt tanyát. De az emberek nem keresik egymást. Azt érezi mindenki, hogy zátonyon van az ország hajója: de az erő, mely onnan kiemelje, nincs meg. Mi az oka? Van ennek száz oka. Az első az, hogy kevés a munka becsé. Ha munka erejének nagy diadalát nemcsak áhitoznak, hanem szeretnék is az emberek, akkor oda állana mindenki, hogy a társadalmi életet javítva el tudnók felejtetni oly napokat is, a mikor a politika ráfekszik a közéleti intézményekre. Nálunk mindenki politizál, de kevesen dolgoznak, pedig a munka ereje felsőbb rendű kérdés, mert a munka ezreknek nyújt javakat: a politika csak ezek után gazdagodik.

Ezt kellene vallani az összességnek és a helyett, hogy az időt az áldatlan helyzetnek szenteljük, menjünk el figyeljük meg, a műhely levegőjét, kedveljük meg a munka áldását. Mert ha a munka becsületebb lesz, nem sodor annyi embert gondokba a politikai élet.

Tett erős e nemzet nem akkor lesz, ha izzó beszédben fogadalmat tesz magyarsága mellett, hanem, ha megőrzi önuralmát, elmegy dolgozni, két kézzel nem a beszéddel.

Ez az az erő, mely a jövő szocialis feladatát képezi. A jövő generációt ezek az elvek irányítsák: hiszen a külföld ékes bizonyossága annak, hogy a munkaszeretet a politikai élet kedvezőtlensége esetén is tudja feledtetni azokat a nehéz órákat, melyeket ez vonz maga után.

A válság

Az egész kabinet Becsbe utazott.

Felhivatalosan azzal magyarázzák az utazást, hogy „ő felsége kegyesen fogadta a miniszterelnök ama javaslatát, hogy a politikai helyzetet illetőleg hallgassa meg az egyes minisztereket.”

Az utazás céljáról a kormány felhivatalosa többek között a következő körülményt közli:

— Az abszolutizmus és a koalíció közjogi radikálizmusa között van még sok fokozat, van tisztességes és józan középút is a mely egyképpen távol áll a törvénynek mind megfigyelésétől, mind attól az erőszakos elcsavarásától, a mely a koalíció egész eddigi politikáját jellemezte. Ezt a középútat elvben megtalálni talán nem nehéz, de megvalósítani a legnehezebb feladatok egyike. Nehéz volt eddig éppen a koalíció magatartása miatt, s az lesz

ezen túl is, ha a szélsőségek politikáját tovább folytatják. Ilyen körülmények között valóban súlyos és fáradságos a kormány feladata, nemkülönben a királyé is, mikor nemcsak arról van szó, hogy a mérséklet politikájának, a megnyugtatósnak és a béke megteremtésének útját megtalálják, hanem arról is, hogy az állam szekerét erre az utra rázkódás nélkül és sikerrel, a kitűzött cél elérésének sikerével rá is vigyék.

A mi értesülésünk szerint, — a mi egyébként nem új, mert már több ízben is jeleztük — a „béke megteremtésének” és az abszolutizmus és a közjogi radikálizmus között levő „józan középútnak” legsúlyosabb alapvető kérdését a kormány az országgyűlés összehívásának vagy össze nem hívásának a koronával való megállapításában látja. A kabinet mostani bécsi útja főképpen az erre vonatkozó döntést előzoza. Ez a holnapra tervezett minisztertanács lesz az, a mely, mint már említettük, megelőzi az általános választások dolgában való végleges elhatározást, s a mely megállapodik arra nézve is, hogy az országgyűlés össze nem hívása esetén történjék-e erre nézve valami hivatalos publikáció (királyi manifestum kormánynyilatkozat stb.) vagy sem. A tanácskozás kétségtelenül nem pusztán formai dolog lesz, hanem igen is komoly mérlegelése a helyzetnek, a mit az a körülmény is elősegít, hogy a kabinet némely része eddig nem foglalt el határozott álláspontot az országgyűlés összehívásának függő kérdésében.

Természeteszerű, hogy a hadkiegészítés és az adószedés dolgának is napirendre kell kerülnie. A honvédség tényleges állományának egy harmada májusban szabadságra megy, s pusztán ez a másodrangúak látszó momentum is eléggé sürgeti a hadkiegészítés mielőbbi megoldását.

Még valami a cselédügyről.

(Folytatás.)

Már cikkemnek az első részében említettem, hogy a cselédügy mai állapotát nem tudom be kíváncsian a gazdaközösségnek.

Ki hát akkor a másik elem, kit e miatt vád alá lehetne helyezni? A felelet rövid: Maga a cselédség. Tagadhatatlan tény, hogyha a cselédek jobban viselkednének, uraik is jobban bánnának velük. Az is igaz, hogyha rossz a talaj, hiába vetnek bele jó magot. Nem termi meg, s így nagyobb a kár, mint a haszn, mert kárba megy a javítási munka is.

Ezért tehát nem elégséges a felülről lefelé jövő javítási actio (munkálat), szükséges a nemesítést alulról is megkezdeni.

A cselédség erre magától minden esetre képtelen, mert ide kell bizonyos szellemi képzettség, vezető szellem, mely úgy az értelmiekben, mint a lelkiekben magmutassa a helyes utat. Erre első sorban a pap és a tanítók a hivatott egyének, hiszen ők a nép vezetői, ismerősei; bennük él a szeretet, önzetlen odaadó szellem leginkább.

De azt kiki beláthatja, hogy a pap és tanító igen gyakran úgy el vannak foglalva hivatalos teendőkkel, hogy ilyen mentési vállalatokra legalább egyedül nem vállalkozhatnak.

Más részről, ha a pap v. tanító képes is volna erre, ha a gazdák ez ügy iránt hidegek, vagy éppen ellenszenvesek, munkájuk fölösleges, mert az ellen-

ségeskedő gazda nem fog alkalmat nyújtani eseléd-jének, hogy az üdvös tanítást, intést meghallgathassa vagy ha a eseléd tudná is, hogy mit kellene tenni, gazdája ezt megakadályozná.

Ugyanezért föltétlenül szükséges, hogy a pap, tanító és gazda közösség egymással vállalt vetve, egymást kölcsönösen segítve oldják meg a kérdés nehézségét. Hiszen hála Istennek gazdáink között is akadnak tehetséges, jó akaratú egyének, kik egy ahhoz értő vezető (pap vagy tanító) irányítása mellett ez irányban igen sokat tudnának tenni.

Most az a kérdés, mi lenne a cél megvalósítására legalkalmasabb eszköz? Egészen kath. helyeken elégséges volna erre a vasárnapi délelti istentisztelet után tartandó oktatás is, mely minden esetre a helybeli pap tiszte volna.

De mivel erre a pap nem ér rá mindig, mivel továbbá kevés helyen lakik csak is tiszta kath. közösség, mivel harmadszor a eselédességnek nemcsak lelki, hanem szellemi táplálék is kell, azért én is csak a Gidófalvi urtól megpendített eszmét t. i. a társulást ajánlom, mint legalkalmasabb eszközt a cél elérésére. De egyelőre nem oly alakban, mint ő legalább a falvakon.

Bár nem kis szégyenünkre meg kell, hogy valljuk, hogy igea sok dologban s így a kulturhaladásunkban is legtöbbször idegen minta után megyünk. Így vagyunk a eselédjegylettel is. Németországot utánózzuk. Látjuk, hogy ott, mily üdvös a eseléd közvetítési intézmény, eselédiskola; mi is meg akarjuk honosítani, még pedig egyszerűen, úgy, a mint ott látjuk. Csakhogy a nagy lépés könnyen végződhet itt is lábtöréssel. Félis, hogy a reakció itt is beáll. Bizonyára ott sem egy pillanat alatt fejlődött ki annyira, hanem lassan-lassan, lépésről-lépésre, de aztán biztosan.

Ez elvet kell nekünk is szemünk előtt tartanunk. Helytelen és rövid lélekzetű eljárás legalább a mi körülményeink között; először házat csinálni s azután lakosokat fogni belé. Fordítsuk meg a dolgot. Először gyűjtsünk össze embereket, adjunk nekik anyagot, majd építenek ők maguknak házat, hanem kezük alkotmányához ragaszkodni is fognak ám, ezt elhagyni nehezükre esik, tőle örökre elszakadni szinte elviselhetetlen. Így aztán lesz szolid alapon nyugvó eselédjegylét, mert a eseléd a kört, melyet maga létesített, nem fogja egy könnyen oda hagyni; abba járni öröme, becsületos tagnak lennie büszksége lesz.

Hogy hogyan kellene ezt megtenni, azt az 1906. aug. 3. szocialis gyűlésen elmondotta egy öreg kántor. Beszéde szől-szóra nincs a kéznél, azért csak értelmét írom le.

— Először meghívtam két legényt; mondja az öreg, — hogy hallgatná meg azt a szép históriát, a mit most hoztam Postról. (Egy-egy füzetke volt, azokból, melyek élénk és tanulságos elbeszéléseket tartalmaznak, melyeket a szt. István-társulatnál ma is bőven lehet kapni ilyenforma címmel: „Könnyű az asszonynak” is: mindenki végezze a maga dolgát „Krumpli Miska”; a takarékoság jutalma; „Galam-bos Bálint ártatlansága” v. és „Isten hogyan bünteti meg a hamis tanúságot stb. (A szt. István-társulat 1904-iki könyvtárjegyzékében 406 ilyen munka van.) A két fiatal, jóllehet a körömába indult, mégis betért hozzám. Olvastam nekik a históriából egy drb-ot és mikor éppen a legérdekesebb helyre jutottam, megszakítottam. Ekkor már este lett és felszólítottam a legényeket, hogy menjenek haza és végezzék el a dolgukat. Hanem jöjjenek el a következő vasárnapon és akkor utána fogom olvasni a többi is. Eltávoztok előtt megmondottam, hogy másokat is hívhatnak.

(Folyt. köv.)

A kolozsvári plebános kinevezése.

A gyulafehérvári „Köz-művelődés” írja: „Kegyelmes főpásztorunk a kolozsvári plebánia betöltésére vonatkozólag az alábbi magas leiratot küldötte a kolozvári r. kath. hitközség képviselő-testületének. A nevezetes okmány, mely sok félre-értés kikerülése végett a püspöki intézkedés indító okait apostoli nyíltsággal és őszinteséggel tárja föl, — szövezerinti szövegben a következő:

Sz. 1060.

1906.

A kolozsvári nemes róm. kath. egyházközség t. Képviselőtestületének Istentől áldást és kegyelmet!

A kolozsvári nagy felelősséggel járó plebánosi állomás betöltése céljából a t. képviselőtestület s választást folyó évi február 25-én tartott közgyűlésében kellő rendben megojtette s ennek eredményeképpen a törvényes hármass kijelölés útján a legtöbb szavazatot nyert három egyházi férfit nekem szabályszerűleg bemutatta.

A hitközség bizalma három alkalmas és méltó egyénre esett, kik közül választanom nem csekély nehézségembe került. Isten előtt megfontolva a kérdést és csakis saját lelkiismeretem számára hallgatva kolozsvári plebánossá kineveztem dr. Hirschler Józsefet, ki felsőbb tanulmányait hét éven át a pápai Gergely egyetemen Rómában végezte s kinek jelen lelki tehetegei, alapos hőleleti és hittani tudomá-

nya, többféle nyelvismerete, az egyházi szónoklat és hitoktatás terén szerzett gyakorlata, a testi és lelki betegek gondozásában tanúsított kitartása és tapintata, a kórházi apácák lelki gondozásában, valamint a Báthory-féle egyetemi fővelő intézetnek az anyagiakban és szellemiekben egyaránt teljesített eredményes szolgálata, szívós munkaezje és komoly egyházi gondolkodása — azt a meggyőződést kel-tették bennem, hogy ezen nehéz felelősséggel járó plebánosi állás betöltésével őt bízom meg, ki a hitközség javára a legtöbb munkát fejtheti ki.

Semmit sem akarok ezzel a másik két jelölt érdeméből levonni. Készséggel elismerem, hogy mindketten kiváló tulajdonságokkal ökoskednek és hogy az egyházközség csak magamagát tisztelte meg, midőn őket bizalmával kitüntette.

Pál István c. apítkanonok, az erdélyi róm. kath. státus előadója koránál egyánlú kedves tulajdonságainál, eddigi szorgalmas és sikeres munkásságánál fogva megérdemelte az egyházközségnek iránta oly meghatározó módon megnyilvánult bizalmát: de nekem tekintetbe kellett vennem azt, hogy helyét mostanában nehéz lett volna betöltenem és hogy munkásságának javarészt az egyház érdekében ugyan, de más irányban fejtve ki, a lelkipásztori teendőkhöz gyakorlata nem lehetett. A lelkipász-torkodás a mai nehéz viszonyok között ugyancsak terhes és sokoldalú tevékenységet kíván, melynek idősebb és ezen a téren a gyakorlatból kiéjt ember a kívánt sikerrel alig volna képes megfelelni. (??)

Dr. Kászonyi Alajos elismerésre méltó buzgó-sággal teljesítette hónapokon át a plebánosi teendőket s ezzel méltán érdemelte ki a hívek rokonszen-vét és bizalmát.

Tamáty József és társainak a plebános választás megsemmisítése iránt folyó március 3-án bonyu-jtott előterjesztését figyelembe nem vehettem, mivel az előterjesztés egyetlen érvénytelenítő okot vagy körülményt sem tartalmaz.

Ennélfogva felkérem a t. Képviselőtestületet és a nemes hitközséget, hogy dr. Hirschler József ujonnan kinevezett törvényes lelkipásztort szeretettel, bizalommal és illő tisztelettel fogadják, sőt a hívek legfőbb javának munkálására irányuló törekvéseiben egyértelműleg és lelkesen támogassák.

Különben a nemes egyházközségre szívósi kérem Isten szent kegyelmét és szeretettel adom fő-pásztori áldásomat!

Gyulafehérvárt, 1906. március 19-én.

† Gusztáv Károly s. k.,
erdélyi püspök.

Mi ehhez csak azt jegyezzük meg, hogy Pál

T Á R G A.

Boldog Asszony.

Írta: Verner Jenő.

Vannak asszonyok, akik még akkor is tudnak mosolyogni, a mikor a szívük majd meghasad, vannak asszonyok, akik szeretmet és érzést is tudnak hazudni akkor is, a midőn majd összeroskadnak a pokoli élet sulya alatt.

Ilyen asszony volt az én göndőrfüti ismerősöm is akinek csak ragyogó szeme volt vonzóbb, mint remek testalkata. Leány korában, az én kis hadnagy barátomnak egy pillantásáért, mindent oda adott volna.

Mert szép gyerek volt az a Pista! Kitűnően illett neki a mosolygás, meg a huszár bajusz. Tüzes fekete szeme, briliant alakja és mozgása mind megannyi jeles tulajdonság volt arra nézve, hogy álomban és valóságban ő róla alkosson tündérmeséket egy bohó poétikus leány.

De nagyon sokszor meséik az életben, hogy a szülők a huszáregyenruhánál többre becsülik a megkopaszodott koponyát és azt a pár száz holdat.

És a leány a földre vetheti magát, ha a szív szavára és parancsára is csinál megrázó jeleneteket a szülők gyenge vigasztalással biztatják leányukat s magukat is „felejtetni fog.”

A megkopaszodott vagyonos ur aztán örül a jövőnek, azt hiszi magáról, hogy szerelmes szívére önkénytelenül rá fog hanyatlani az a sápadt arc.

S az a szegény leány tépelődik kínos gondolatával egy sohájába benne van az örök kárhozat. Árcs visszaturkózteti szíve fájalmát s minden, ami a multa emlékezteti, édes neki, oly nehezen tud elbúcsuzni. A jövőre gondolni sem mer, azt hiszi, megfogja menteni a halál, hisz ily szenvedés alatt a szív hurjainak sőt kell pattanni.

A szülők nem állnak el tervöktől, őket csak az a pár száz hold szabályozza, azután vágynak, ennek engedelmessékednek, mert mindég elittünk van az ige; felejtetni fogsz.

S a mikor a bánat ezt a sápadt arcú leányt annyira megédzette, hogy már mit sem törődik az étellel, azt mondja: a Barlang uré lesznek.

Barlang ur pedig boldog véghetetlenül, azt is elfelejti, hogy a csúsz úgy megkínózza vén esont-jait.

Szerelme-ről, boldogságról beszél. Szóvalan menyasszonya elmosolyodik egy pillanatra és nem is bánja, ha Barlang ur ügyetlenül átkarolja karesu derekát.

Nem sokáig várnak az esküvővel, mert a vő-legénynek egy nap is hosszú.

A lakodalom megtörtént. Az asszony türi a csókokat, mint a bánatát. Sőt ő is csókol, ha kívánják. A férj széles mellén úgy megpihen az az okos feje. És egy irtó, egy biztató szóra csókot lehel a férj ajkára s mintha szenvedélye volna a szerelem, úgy viseli magát, mint a meghódított sz-szony engedelmeskedik.

Képzelnék egy szerelmes embert, akinek a felesége olyan életet tár elébe, a mit a menyországért felcsórolni semmi szín alatt nem lehet.

Csodálatos asszony!

Gyakran úgy gondolkozom, hogy a megvetésre méltó vagy, mint a ki szemtelenül hazudja a boldogságát, a szerelmét.

De nem! Egy percre tévedhetek, mert becsü-lésre méltó vagy. Kiméld a férfit, pedig egy szavdba kerülne, hogy szétzúzzad a boldogságát.

Szived sajog, jól tudom, hogy minden úgy bele szur, ahol a legjobban fáj, a kellő közepébe. S az a vér, mely lehull tépott sebedről, hogy megfesti a te szomorú lelkedet!

Édes jó asszonyom! Mi neked az élet? Pokol, tövis, rózsza nélkül.

Vagy feladod a boldogságot? Azt hiszed, vissza fog jönni az idő, a mikor a te Pista hadnagyodot ismét a kebledre szoríthatod?

Igaz, Pista jönni fog, az ezredet abba a városba helyezték. De hátha Pista meg kegyetlen lesz, osztozni akarja a szenvedéseket és könnyelmű há-zasságodért nem fog megbocsátani?

Nem, Nem, Pista nem lehet kőszívű, márlegelvo a körülményeket, meg fog bocsátani. Ha férjed nem lehet lesz házibarát.

S annak kell lenni! Végre is, a hideg kezek nem tudnak úgy ölelni, a reszkető kezek képtelenek úgy átfonni a karesu derekat, mint a hogy illik.

Aztán az asszonyoknak a szemét is kell tekinteni. Ha abba nincs tűz, ha abból nem lehet olvasni, akkor egy férfi sem lehet olyan szerelmes, hogy egy bohó asszony kívánságát teljesíteni tudja.

István mellőzése Kézdivásárhelyen s vidékén, ahol jól ismerik Pál Istvánt, nagy megütközést keltett s mindenki aggodalommal kérdézi, hogy az ilyen kinevezések után érdemes-e becsülettel szolgálni negyedszázadon át, ha kezdő ifjú emberek, kik addig az ismeretlenség homályában voltak, előnyben részesülnek???

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A király Bedő Joákim erzsébetvárosi kir. törvényszéki jegyzőt kinevezte a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez al bírónak, az elhalt Dr. Klein Brunó Mária helyébe.

— **Halálozás.** Szentkatolnai Bakk Endre, vizaknai plébános, t. kanonok főesperes, a kiváló régiség tudós, jeles író és szónok, a Székelyföld egyik derék fia, a ki mindenütt dicsőséget szerzett a székely névnek f. hó 23-án meghalt. A boldogultat f. hó 26-án estére Kézdivásárhelyre szállították s itt lakó öccse Bakk István lakásáról kedden d. u. 2 órakor vitték el a szokásos ünnepélyes beszentelés után Szentkatolnára, a hol nagy részvéttel helyezték örök nyugalomra. Családja a következő gyászjelentésben tudatta halálát a boldogultnak: „Szentkatolnai Bakk István, özv. Léczfalvi Bitay Istvánné született Szentkatolnai Bakk Emilia és gyermekeik a maguk és az összes rokonok nevében megtört szívvel és mély fájdalommal tudatják, hogy szerett testvérük, nagybátyjuk, rokonuk főtisztelendő Szentkatolnai Bakk Endre t. kanonok, t. főesperes, ker. jegyző, vizaknai plébános, a Ferenc József-rend lovagja, Vizakna város díszpolgára, az 1848–49-es honvédegyesületnek t. tagja, megyei és városi bizottsági tag, stb. miután a haláluk szent-ségét és a pápai áldást kegyelmes főpísztorának saját kezéből példás áhitattal felvette, folyó évi március hó 23-án reggel 9 órakor fáradhatlan munkás életének 65-ik és buzgó papi működésének 42-ik évében, hosszas szenvedés után, jobb létre szenderült. A boldogult földi maradványai folyó hó 25-én délután 3 órakor fognak Vizaknán beszenteltetni, s azután folyó évi március-hó 27-én d. u. 2 órakor Szentkatolnán az ottani róm. kath. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent miséldozat Vizaknán folyó hó 26-án s Szentkatolnán folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor fog az egek Urának bemutatattatni. Nyugodjék békében és emléke legyen áldott! Vizakna, 1906. évi március hó 24-én. A. ö. v. f. n. l.“ A boldogult Kézdivásárhely polgársága lelkében is szép emléket állított magának a „Jancsó családok története“ című művével, melyet lapunk nyomdájá adott

ki ezeltől pár évvel s melyet osztatlan érdeklődéssel fogadott annak idején a kritika és közönség egyiránt. Béke poraira a jeles férfunak!

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter kézdivásárhelyi Elekes Imre okleveles gazdát, Elekes Imre polgárlársunk fiát kinevezte az állami kezelés alatti uradalmak tisztí létszámába gazdasági intéző-segédé.

— **Kinevezések.** Az igazságügy miniszter Krahm László, csikszentmártoni segédtelekkönyvvezetőt kinevezte a nagyajtai kir. járásbíróshoz: telekkönyvvezetővé; — a m. kir. fővámgazgató pedig kézdivásárhelyi Papp Árpád, örekségit tett ifjút a budapesti fővámgazgatóhoz segéldíjas m. kir. vámgazgornokká nevezte ki.

— **Esküvő** Hoffman Katinkát, özv. Hoffman Lukácsné kedves leányával f. hó 26-án tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Nagy Kálmán mozdonyvezető. Áldás legyen a szép frigyen.

— **A Magyar Ipar Védőegyesület kézdivásárhelyi fiókja** múlt vasárnap d. u. 3 órakor alakult meg véglegesen. Az alakuló ülést Fejér Károly ny. kie. táblai bír. vezette. Intze István előadó ismertette az alapszabálytervezetet, majd az egyesület céljait s azzal megejtették a tisztikar megválasztását. Megválasztottak: Intze István mérnök, elnök; Fejér Károly ny. táblai bír. és Dr. Török Andorné Jakab Beatrix alelnökök; Gáspár István tanár ügyvezető igazgató; Cirmay Zoltán lelkész és Dr. Diénes Jenő ügyvédjelölt titkárok; Dávid Antal (idősb.) pénztárossá; Fejér Antal, Dávid Tóti, Hamar Zoltár számvizsgálók; választottak ezeken kívül a választmányba 24 tagot és pedig 6 nőt, 18 férfit, a kik a tisztikarral együtt képezik az új egyesület vezetőit. A közgyűlésen a nőegyesület választmánya is képviselve volt 10 taggal, özv. Nagy Mózesné elnök vezetése alatt s a kiket a közgyűlési terembe beléptük alkalmával zajosan megöljenek. Siker kísérje az új egyesület működését!

— **Közgyűlés.** A kézdivásárhelyi „Iparos Ifjúsági Egyesület“ vasárnap d. u. 2 órakor népes gyűlést tartott. Első tárgya Csánki Gyula kir. tanfelügyelő levele volt, melyben köszönetet mondott az ifj. Egyesületnek a „Napközi Otthon“ javára tett 200 koronás alapítványért. Mágori Amálegy tag Garaynak „Az obsitos“ című humoros költeményét, Barabás István egyleti tag Petőfinék „A rab“ című versét szavalták el, zajos tapsokra ragadva a hallgatókat. A két szavalt közt M. Székely János egyli. igazgató tartott kitűnő felolvasást, „Pártoljuk a magyar ipart!“ címmel. A közönség feszült figyelemmel hallgatta a felolvasást, végül megelégedte a szerzőjét s a helyi lapokban közölni hatá-

rozta. Utoljára a jövő gyűlés tárgysorozatát állapították meg.

— **Vallásos estély.** Minden tekintetben kitűnően sikerült vallásos estélyt rendezett múlt vasárnap az áll. isk. tornasarnokában a „Kézdivásárhelyi Oltáregyesület“, este 6 órakor. A tagas helyiség megtelt érdeklődő közönséggel. Az estélyt Balázs Ferenc főesperes nyitotta meg ékes beszéddel; mely után Somogyi Gusztáv plébános Nagy Dénes tanár és Wörtán Armin kereskedő pompás zenejátéka gyönyörködtette a közönséget. Erre következett az estélynek kimagasló főpontja: Izóf Alajos Esztergom egyházmegyei áldozár, fővárosi lapszerkesztőnek, a „Zászlónk“ ifjúsági folyóirat írójának nagyszerű előadása Jadánról, mely közvelensé,ével, szellemességével egészen lebilincselte a hallgatóságot. Végül Lázár Molánia k. a. szavalt nagy hatással s ezzel a fényes sikerű estély véget ért. A következő estély — amint értesültünk — virágvasárnapon este lesz ugyancsak a tornasarnokban.

— **Felolvasó-estély.** A helybeli Kereskedő-ifjak társulata folyó hó 31-én este 8 órakor saját helyiségében felolvasó estélyt tart az alábbi műsorrall. 1. Felolvas: Kiss Károlyné urnő. 2. Cimbalmon játszik: Cirmay Zoltán ev. ref. papné urnő. 3. Szavalt: Tankó Sándor egyleti tag ur. 4. Ének duette: Jancsó Irén k. a. és Papp Miklós ügyvédjelölt ur által. 5. Monolog: Bogdán Arthur egyleti tag ur által. Ezen estélyre tisztelettel meghivatnak az alapító rendes és pártoló tagok, ugyancsak a társulat iránt melegen érdeklődő n. é. közönség. A rendezőség.

— **Halálozás.** Eszterneki Szacsavay Miklós kir. postamester felesége sz. Bánffy Polikszéna, 58-ik évében, pár napi szenvedés után f. hó 25-én Eszterneken meghalt. Márc. 28-án d. u. temették el a Szentferencrendi szerzetesek sírkertjébe Eszterneken.

Piaci árjegyzék 1906. március hó 22-én.

Buza, tiszta, mmászája . . .	16 kor. — fillér.
közepes „ . . .	15 „ — „
Rozs „ . . .	12 „ 40 „
Árpa mmászája . . .	12 „ — „
Törökbuza „ . . .	18 „ — „
Zab „ . . .	13 „ — „
Borsó literje	— „ 19 „
Lenese literje	— „ 50 „
Paszuly „	— „ 31 „
Kása köles literje	— „ 30 „
Burgonya hektóliterje . . .	2 „ — „
Marhahus kilogrammja . . .	1 „ 04 „
Sertéshus „	1 „ 20 „
Borbécsus „	64 „
Szalma mm.	4 „ — „

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társaság. (ASSICURAZIONI GENETALI)

f. é. március-hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1905. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1905. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 771.879,007 korona és 54 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533 korona és 24 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18.739,255 korona 97 fillérrel 209.076,662 korona 93 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés-lopás elleni és tűkörüvegbiztosítást a díjbévitel 14.429,413,117 korona biztosítási összeg után 23.571,911 korona 75 fillér volt, miből 8.903,497 korona 38 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbévitel 14.768,414 korona 37 fillérre rúgott, mely összegből 10.464,043 korona 40 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövőévekben esedékessé váló díjkötelezővények összege 94.667,902 korona 96 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbévitel kitett 3.833.502 korona 39 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.552,290 korona 37 fillérre rúgott.

Károkért a társaság 1905-ben 30.285,711 korona 02 fillért folyósított, Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása

És Pista derék gyerek. Ő szerelmes, ő beszél, akarja és tenni tud. Ő beszél a boldogságról, akarja a csókokat, megteszi, a mit akar: tüzesen csókol.

Eljött az idő, Pista hazajött. Nem változott csak az egyenruhájá. Egy csillagot kapott. Mily nagyszerűen illik neki, mintha a bajuszát is gondosabban tudná kipödröni.

A jelenet itt is, mint a novella-írók munkájában, ismétlődött.

Pista felkereste az asszonyt, elmondta neki, milyen sokat szenved. Aztán egymásra borultak és sirtak keservesen.

Furesa dolog, mikor egy buzár főhadnagy is eltud érzékenykedni, de hát a szerelem mindenre megtudja az embert tanítani.

— És így megkezdődött az élet. Barlang ur nem bánta, sőt örült, hogy van egy ember, aki ne jét mulattatni fogja. Ő neki úgy is sok dolga van a munkásaival.

A főhadnagy aztán egyszerűen tudta az asszonyt mulattatni. Igazán kedves volt, Barlang a „per“tut is megitta vele.

S a mikor az asszonynak kis fia született, a főhadnagy ahhoz is értett, hogy a gyereket abajgassa, csókolgassa.

Egyszer éppen jó kedve volt, valami jól eső érzélem uralta lényét. A böcsőt ringatta és összevissza csókolgatta azt az apró jószágot.

Az asszony főfájásról panaszkodott, elmondta, hogy a kicsike az éjjel nagyon rossz volt, nem aludhatott semmit.

A főhadnagy vigasztalta:

— Mit nem lehetne megtenni azért a kis gyermekért? Boosásson meg neki szép asszony! Nyujtsa ajkát, hadd csókolom meg helyette.

— No aztán pihenje ki magát, édes gyermekem. Hajtsa villamra a fejét.

Ez az asszony oda hajtotta. Édes volt az a megpihenés, hamar elnyomta az álmatlanság, elaludt.

A főhadnagy majd a kis fiút, majd az asszonyt ölelte meg.

Hogy legyen egy kis színezete a dolognak, éppen akkor toppant be a férj, midőn a főhadnagy az asszonyt megcsókolta.

Ez egy ideig bámúlt, majd kitántorodott a szobából. Sietett, maga sem tudta hová.

Ugy gondolkodott, hogy sem ő, sem az asszony nem lehet boldog, ha ő tovább az életben marad.

S a való belekergette a halálba. Alig tudta el-sűtni azt a pisztolyt, sajnálta itt hagyni a kis fiát.

S aztán mégis elsütötte.

Az asszony vérben fetrengő férjére nézett s aztán a főhadnagyhoz fordult.

— Látja Pista, milyen furesa is ez az élet. Biztosra veszem, hogy a holnapi lapok megrendítően fogják leírni szegény uram elhalálozását. A sorok között benne lesz, hogy a felesége és a kis fia gyászolja: ezt az embert.

— Pedig ha vesszük a dolgot, ennek az embernek nem volt sem felesége sem pedig kis fia.

óta károk fejében 782.976,227 korona és 40 fillényi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.999,096 korona 73 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyammozgására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 19.206.875 korona 73 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 911,110 korona 50 fillényi ingatlan tartalék. Ezeken kívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50

fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 247.497,914 korona 42 fillérről 270.052,078 korona 64 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve.

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 43.258,494 K. 47 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 21.221,765 K. 52 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 1.354,419 K. 4. Értékpapírok 185.300,903

K. 34 f. 5. Tárcá váltók 707,151 K. 55 f. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 7.350,000 K. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 10.859,244 K. 76 f. összesen 270.052,078 korona 64 fillér.

Ezen értékekből 58,5 millió korona magyar értékekre esik.

Hirdetések.

Triesi Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréssel lopás és harangtöréssel repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A kézdivásárhelyi ügynökség:

Kupán József.

(37. 1—1.)

Hirdetések

olesó áron

felvétetnek e

lap kiadóhivata-

lánban.

IFJ. JANCsó MÓZES

KÉZDIVÁSÁRHELYT a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

gózerőze berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedése

Könyvnyomdában

gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árak mellett készítették el minden a könyvnyomdai szakmábavágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveleket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

A
„SZÉKELYFÖLD”
kiadóhivatala

Nagy nyomtatvány raktárban minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finompapíron nyomva állandóan nagy raktáron vannak.

Sürgöny cím:
Jancsó-nyomda
Kézdivásárhelyt.

Butorraktárban

mindig készletben tartok: ebédlő- és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és étcszékényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlítót és préselt ületű székeket, függönytartókat, gyermekkoszikát, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztergályos és faragó műhelyemben készítették, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget válllok.

Legolcsóbb bevasárlási forrás
Olesó! Szép! Tartós! Meglepő!
Divány- és garnitúrákból
Ifj. Jancsó Mózes
kárptos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítették saját felügyeletem alatt: új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyszintén bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újrafőmészt vagy behuzását olesó és jutányos árak mellett teljesen újjá alakították át.